Utbildningsutskottets betänkande 1986/87:17

om anslag till utbildning för administrativa, ekonomiska och sociala yrken (prop. 1986/87:100)

UbU
1986/87:17

ÅTTONDE HUVUDTITELN

I detta betänkande behandlas förslag som regeringen förelagt riksdagen i proposition 1986/87:100 (utbildningsdepartementet) under punkt D 9. Utbildning för administrativa, ekonomiska och sociala yrken (s. 248–257) jämte motioner.

Propositionen

Regeringen har föreslagit riksdagen att

1. fastställa planeringsramar enligt vad som förordats i propositionen,
2. bemyndiga regeringen att inrätta en allmän utbildningslinje, turismlinjen, om 80 poäng den 1 juli 1987,
3. bemyndiga regeringen att förlänga påbyggnadslinjen i socialt behandlingsarbete med 10 poäng till 30 poäng den 1 juli 1987,
4. bemyndiga regeringen att förlägga systemvetenskapliga linjen till högskolan i Skövde fr. o. m. den 1 juli 1988,
5. till Utbildning för administrativa, ekonomiska och sociala yrken för budgetåret 1987/88 anvisa ett reservationsanslag av 345 794 000 kr.

Motionerna

1986/87:Ub510 av Bo Hammar (vpk) och Björn Samuelson (vpk) vari yrkas

1. att riksdagen med ändring av förslaget i proposition 1986/87:100, bilaga 10, D 9 anslår 2 220 000 kr. till psykologlinjen utöver regeringens förslag,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att kostnaderna för egenterapimomentet i undervisningen bör avlastas studenterna.

1986/87:Ub511 av Anita Persson (s) och Evert Svensson (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om inrättande av en påbyggnadslinje i socialt arbete om 60 poäng.

1986/87:Ub512 av Anita Persson (s) och Evert Svensson (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om återinförande av arbetserfarenhet m. m. i socionomutbildningen.

1986/87:Ub514 av Hugo Hegeland (m) vari yrkas

1. att riksdagen beslutar inrätta den av universitets- och högskoleämbetet föreslagna påbyggnadsutbildningen i socialt arbete om 60 poäng med

1 *Riksdagen 1986/87. 14 saml. Nr 17*

inriktning mot antingen psykosocialt arbete eller allmänt och strukturellt arbete,

2. att riksdagen i en första etapp förlägger nämnda utbildning till universitetet i Göteborg.

1986/87:Ub515 av Bo Forslund m. fl. (s) vari yrkas att riksdagen beslutar att som sin mening ge regeringen till känna vad som i motionen anförts om behovet av att inrätta en systemvetenskaplig linje vid högskolan i Sundsvall-Härnösand.

1986/87:Ub516 av Britta Bjelle (fp) vari yrkas att riksdagen hos regeringen begär förslag till inrättande av en påbyggnadslinje i enlighet med det av universitets- och högskoleämbetet framförda förslaget.

1986/87:Ub528 av Lars Werner m. fl. (vpk) vari yrkas att riksdagen hos regeringen hemställer om en utredning av den framtida högskoleutbildningen inom fritids-, rekreations- och turismsektorn.

1986/87:Ub534 av Bengt Silfverstrand (s) och Nils T Svensson (s) vari yrkas att riksdagen hos regeringen begär förslag om förlängning av internationella ekonomutbildningen från 140 till 160 poäng.

1986/87:Ub544 av Rune Thorén (c) vari yrkas

1. att riksdagen beslutar inrätta den av universitets- och högskoleämbetet föreslagna påbyggnadsutbildningen i socialt arbete om 60 poäng med inriktning mot antingen psykosocialt arbete eller allmänt och strukturellt arbete,

2. att riksdagen i en första etapp förlägger nämnda utbildning till universitetet i Göteborg.

1986/87:Ub549 av Sven-Gösta Signell m. fl. (s) vari – såvitt nu är i fråga – yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om inrättandet av ekonomlinjens s. k. fördjupningsdel vid högskolan i Skövde.

1986/87:Ub553 av Nils T Svensson (s) och Lennart Nilsson (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om behovet av ökade resurser till högre utbildning och forskning inom området fritid, rekreation och turism.

1986/87:Ub568 av Bo Hammar m. fl. (vpk) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om påbyggnadsutbildning i socialt arbete,

2. att riksdagen med ändring i regeringens förslag i proposition 1986/87:100, bilaga 10, D 9 anvisar ett förslagsanslag av 5 milj. kr. för denna utbildning.

1986/87:Ub584 av Karl-Erik Persson (vpk) vari yrkas

1. att riksdagen beslutar som sin mening ge regeringen till känna vad som i motionen anförts om inrättandet av en allmän påbyggnadslinje i socialt arbete i enlighet med universitets- och högskoleämbetets förslag,

2. att riksdagen – om yrkande 1 ej vinner bifall – som sin mening ger regeringen till känna att gällande planeringsram för social linje i Örebro bibehålls.

1986/87:Ub592 av Kurt Hugosson (s) och Doris Håvik (s) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om den framtida socionomutbildningen,

2. att riksdagen beslutar att en påbyggnadslinje i socialt arbete om 60 poäng i enlighet med universitets- och högskoleämbetets förslag inrättas hösten 1987.

1986/87:Ub593 av Karl Boo (c) vari – såvitt nu är i fråga – yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att turismlinjen vid högskolan i Falun-Borlänge utökas till 120 platser.

1986/87:Ub610 av Bo Södersten m. fl. (s) vari yrkas att riksdagen beslutar att den utbildning i småföretagsekonomi omfattande 120 poäng som i dag ges vid högskolan i Falun-Borlänge byggs ut till en fullständig ekonomutbildning om 140 poäng inom ramen för Bergslagspaketet.

1986/87:Ub611 av Inger Hestvik m. fl. (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om riktlinjerna för utbyggnad av turismlinjerna vid våra högskolor.

1986/87:Ub612 av Rune Rydén m. fl. (m, c) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om den systemvetenskapliga linjen, dess utbildningsfrågor och dess finansiering.

1986/87:Ub627 av Börje Stensson (fp) och Erling Bager (fp) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen sägs om högskolelinje anpassad för detaljhandeln.

1986/87:Ub628 av Pär Granstedt m. fl. (c) vari – såvitt nu är i fråga – yrkas

10. att riksdagen beslutar att till anslaget D 9. Utbildning för administrativa, ekonomiska och sociala yrken anslå ett med 6 milj. kr. förhöjt belopp om 351 794 000 kr. för att möjliggöra kvalitetsförstärkningar på ekonom- och juristlinjerna.

11. att riksdagen beslutar som sin mening ge regeringen till känna vad som sägs i motionen om dimensionering av ekonom- och juristlinjerna,

22. att riksdagen beslutar hemställa att regeringen ger universitets- och högskoleämbetet i uppdrag att utreda frågan om egenterapins ställning i psykologutbildningen och dess finansiering,

23. att riksdagen beslutar att som sin mening ge regeringen till känna att internationella ekonomlinjen skall förlängas till 160 poäng samt inrättas som allmän linje.

1986/87:Ub630 av Margit Gennser (m) vari yrkas att riksdagen hos regeringen begär förslag till kursplaner med förlängd studiegång för den internationella ekonomutbildningen till fyra år i enlighet med vad som i motionen anförts.

1986/87:Ub641 av Bengt Westerberg m. fl. (fp) vari – såvitt nu är i fråga – yrkas

8. att riksdagen beslutar att under anslaget D 9. Utbildning för administrativa, ekonomiska och sociala yrken anslå 6 292 000 kr. utöver vad regeringen har föreslagit,

9. att riksdagen beslutar att med avslag på regeringens förslag vad gäller planeringsramen för ekonom- och juristutbildningarna minska antalet nybörjarplatser på ekonomlinjen i Stockholm med 55 och på juristlinjen i Stockholm med 60,

17. att riksdagen beslutar att den internationella ekonomlinjen skall förlängas från 140 till 160 poäng.

1986/87:Ub655 av Elisabeth Fleetwood (m) vari yrkas att riksdagen hos regeringen begär att universitets- och högskoleämbetet får i uppdrag att inför nästkommande budgetår utreda förutsättningarna för en lokalisering av hotell- och restaurangekonomlinjen till Stockholm.

1986/87:Ub659 av Ulla Tillander (c) vari yrkas att riksdagen bemyndigar regeringen att förlänga den internationella ekonomlinjen till 160 poäng.

1986/87:Ub668 av Birgitta Rydle m. fl. (m) vari – såvitt nu är i fråga – yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om en ändrad inriktning av dimensioneringen av högskoleutbildningen,

6. att riksdagen beslutar om neddragning av förvaltningslinjen med 30 platser,

7. att riksdagen beslutar om neddragning av linjen för personal- och arbetslivsfrågor med 90 platser,

8. att riksdagen beslutar om neddragning av sociala linjen med 150 nybörjarplatser,

9. att riksdagen beslutar att internationella ekonomlinjen skall omfatta 160 poäng och utgöra en särskild linje.

1986/87:Ub669 av Sture Ericson m. fl. (s, m, fp, c, vpk) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om behovet av att en allmän påbyggnadslinje i socialt arbete inrättas i enlighet med universitets- och högskoleämbetets förslag.

1986/87:Ub678 av Margareta Winberg (s) och Nils-Olof Gustafsson (s) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts beträffande behovet av ökade ekonomiska satsningar på högskolan i Östersund,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts beträffande dels ekonomlinjens tredje år, dels turismlinjens tredje år,

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts beträffande vidareutbildning inom det sociala området.

1986/87:Ub680 av Gunilla André (c) och Bengt Kindbom (c) vari – såvitt nu är i fråga – yrkas

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om inrättande av ekonomlinjens s. k. fördjupningsblock vid högskolan i Skövde med 30 platser budgetåret 1988/89.

1986/87:Ub806 av Lennart Brunander (c) och Marianne Andersson (c) vari – såvitt nu är i fråga – yrkas

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om en systemvetenskaplig linje vid högskolan i Borås.

1986/87:Ub807 av Carl Bildt m. fl. (m) vari – med hänvisning till vad som anförts i den till utrikesutskottet remitterade motionen 1986/87:U509 – såvitt nu är i fråga yrkas

3. att riksdagen beslutar att den internationella ekonomlinjen förlängs till att omfatta 160 poäng samt ges ställning som allmän linje.

1986/87:Ub821 av Jan Hyttring (c) och Bertil Jonasson (c) vari – såvitt nu är i fråga – yrkas

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen föreslås för utbildning i turism vid högskolan i Karlstad.

1986/87:Ub823 av Siw Persson m. fl. (fp) vari – med hänvisning till vad som anförts i den till arbetsmarknadsutskottet remitterade motionen 1986/87:A490 – såvitt nu är i fråga yrkas

3. att riksdagen hos regeringen begär förslag om att internationella ekonomutbildningen förlängs enligt utbildningsutskottets betänkande UbU 1985/86:32,

16. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts när det gäller turism- och rekreationslinje vid högskolan i Kristianstad.

1986/87:Ub828 av Birgitta Rydle m. fl. (m) vari – såvitt nu är i fråga – yrkas

46. att riksdagen beslutar att till D 9. Utbildning för administrativa, ekonomiska och sociala yrken för budgetåret 1987/88 anvisa ett reservationsanslag av 341 094 000 kr.

Utskottet

Ekonom- och juristlinjerna

Utskottet behandlar först frågor som hänger samman med *den internationella ekonomutbildningen.*

Den internationella ekonomutbildningen anordnas som en särskild inriktning inom ekonomlinjen vid universiteten i Uppsala, Linköping, Lund och Göteborg samt vid högskolan i Växjö. I utbildningen, som omfattar 140 poäng, ingår förutom ekonomiska ämnen kurser i engelska och något av språken tyska, franska, spanska eller ryska i en omfattning av 50 poäng. Utbildningen skall svara mot behovet av ekonomer med internationell inriktning och språkkunskaper för verksamhet inom företag, förvaltningar och organisationer.

År 1983 reformerades ekonomlinjen och förlängdes då från 120 till 140 poäng. Utbildningen på den internationella inriktningen berördes inte av reformen och kom således att få samma längd som ekonomlinjen. Detta innebär att viktiga delar av den ekonomiska utbildningen inte inryms i den internationella inriktningen. En studerande kan således gå igenom denna inriktning av linjen utan att ha haft möjlighet att uppnå 60 poäng i företagsekonomi eller grundläggande kunskaper och färdigheter i statistik och ADB. Kurs i handelsrätt kan också saknas i utbildningen.

I anslagsframställningen för budgetåret 1987/88 föreslog universitets- och högskoleämbetet (UHÄ) att den internationella ekonomutbildningen skulle förlängas till att omfatta 160 poäng och inrättas som allmän linje. Enligt UHÄ borde innehållet av företagsekonomi ökas för att de internationella ekonomerna skall nå samma kompetens som de ekonomer vilka utbildats på den allmänna inriktningen av linjen. Vidare ansåg UHÄ att bl. a. handelsrätt bör ingå i utbildningen.

UHÄ:s förslag om förlängning av den internationella ekonomutbildningen och inrättande av den som allmän linje har inte biträtts i budgetpropositionen.

I åtta motioner föreslås att utbildningen förlängs och inrättas som allmän linje i enlighet med UHÄ:s förslag, nämligen i motionerna 1986/87:Ub534 (s), 1986/87:Ub628 (c) yrkande 23, 1986/87:Ub630 (m), 1986/87:Ub641 (fp) yrkande 17, 1986/87:Ub659 (c), 1986/87:Ub668 (m) yrkande 9, 1986/87:Ub807 (m) yrkande 3 och 1986/87:Ub823 (fp) yrkande 3. Motionärerna pekar på bristerna i den nuvarande utbildningen i vad gäller de ekonomiska ämnena.

Utskottet anser att den nu rådande situationen vid den internationella ekonomutbildningen är otillfredsställande. Syftet med denna utbildning är att de studerande skall erhålla samma kunskaper i de ekonomiska basämnena som studerande på ekonomlinjen och därutöver uppnå sådana språkfärdigheter att de kan göra sig gällande i internationella sammanhang. Enligt utskottets uppfattning är det inte möjligt att uppfylla dessa krav inom ramen för samma poängtal som för den allmänna ekonomlinjen. Utskottet föreslår därför att den internationella ekonomutbildningen förlängs till 160 poäng och ges formen av en allmän utbildningslinje. Härigenom får utbildningen en kvalitativ förstärkning som motsvarar vad som redan år 1983 gavs åt den allmänna ekonomlinjen. Planeringsram för den nya linjen bör fastställas i enlighet med UHÄ:s förslag, dvs. 90 platser vid vardera universitetet i Uppsala, Linköping, Lund och Göteborg och 30 platser vid högskolan i Växjö. Motsvarande minskning beräknas för ekonomlinjen. Enligt vad utskottet erfarit har de studerande i skrivelse till UHÄ redovisat att de, för att kunna hävda sig på arbetsmarknaden, har tvingats att komplettera sin internationella ekonomutbildning med i genomsnitt 20 poäng i form av enstaka kurser. Utskottet anser att en förlängning av linjen bör kunna finansieras till viss del genom att man till linjen budgetåret 1990/91 för över medel som utgår till enstaka kurser. Riksdagen bör med bifall till motionerna 1986/87:Ub534, 1986/87:Ub628 yrkande 23, 1986/87:Ub630, 1986/87:Ub641 yrkande 17, 1986/87:Ub659, 1986/87:Ub668 yrkande 9, 1986/87:Ub807 yrkande 3 och 1986/87:Ub823 yrkande 3 dels bemyndiga regeringen att

inrätta en allmän linje, internationella ekonomlinjen, om 160 poäng den 1 juli 1987, dels med anledning av propositionen fastställa planeringsram för linjen i enlighet med vad utskottet föreslagit.

I propositionen föreslås en *kvalitetsförstärkning för ekonom- och juristlinjerna* genom en minskning av planeringsramarna med sammanlagt 600 platser och genom en oförändrad medelstilldelning till sektorn. Enligt föredragande statsrådet kan härigenom lärartäthet och undervisningsfrekvens öka och därmed också examinationsfrekvensen. Antalet utexaminerade inom sektorn anses på grund härav kunna hållas i stort sett oförändrat trots minskningen av antalet uttagningsplatser. Totalramen för ekonomlinjen kommer i och med minskningen med 420 platser att uppgå till 2 955 nybörjarplatser varav 480 avser enbart linjens basblock. Minskningen berör samtliga enheter med ekonomlinje. För juristlinjen är minskningen med 180 nybörjarplatser fördelad mellan universiteten i Stockholm, Uppsala och Lund. Det totala antalet nybörjarplatser på juristlinjen kommer efter den genomförda minskningen att uppgå till 1 165.

I motion 1986/87:Ub628 (c) yrkande 11 avvisas regeringens förslag till minskning av antalet nybörjarplatser på ekonom- och juristlinjerna, som enligt motionärerna inte är motiverad av vare sig de studerandes efterfrågan eller arbetsmarknadsskäl. Anslaget föreslås uppräknat med 6 milj. kr. Även i motion 1986/87:Ub641 (fp) yrkande 9 avvisas regeringens förslag. En kvalitetsförstärkning anses motiverad men inte genom så kraftiga minskningar av planeringsramen som nu föreslås. I enlighet med UHÄ:s förslag föreslår motionärerna en minskning av planeringsramen för Stockholms del med 55 platser på ekonomlinjen och med 60 platser på juristlinjen. Samtidigt bör anslaget höjas med 6 292 000 kr.

Utskottet är medvetet om behovet av resurser för sektorn särskilt i vad gäller ekonom- och juristlinjerna. Utskottet anser att den av regeringen föreslagna minskningen av planeringsramarna för dessa linjer kommer att medföra en förbättring av undervisningskvaliteten på linjerna. Någon ytterligare förstärkning genom uppräkning av anslaget kan utskottet inte tillstyrka i rådande statsfinansiella läge. Med det anförda föreslår utskottet att riksdagen avslår motionerna 1986/87:Ub628 yrkande 11 och 1986/87:Ub641 yrkande 9.

Utskottet har i det föregående föreslagit att riksdagen fastställer planeringsramar för internationella ekonomlinjen i enlighet med UHÄ:s förslag med motsvarande minskning av planeringsramen för den allmänna ekonomlinjen. Utskottet har inte något i övrigt att erinra mot regeringens förslag till planeringsramar för ekonom- och juristlinjerna.

I fyra motioner behandlas frågan om lokalisering av ekonomlinjens fördjupningsdel. I motionerna 1986/87:Ub549 (s) yrkande 1 och 1986/87:Ub680 (c) yrkande 2 föreslås en lokalisering till högskolan i Skövde med 30 platser fr. o. m. budgetåret 1988/89. I motion 1986/87:Ub610 (s) föreslås en motsvarande lokalisering till högskolan i Falun-Borlänge och i motion 1986/87:Ub678 (c) yrkande 2 delvis till högskolan i Östersund.

Utskottet kan mot bakgrund av rådande resursläge för utbildningen på ekonomlinjen inte förorda en ytterligare utbyggnad av linjen. Utskottet föreslår därför att riksdagen avslår motionerna 1986/87:Ub549 yrkande 1,

Sociala linjen och anslutande påbyggnadslinje

UHÄ har sett över behovet av fortbildning och vidareutbildning inom det sociala området och har i anslagsframställningen för budgetåret 1987/88 föreslagit att en ny påbyggnadslinje i socialt arbete om 60 poäng inrättas med 30 nybörjarplatser vid vart och ett av universiteten i Stockholm, Lund, Göteborg och Umeå samt vid högskolorna i Örebro och Östersund. Förslaget finns redovisat i UHÄ-rapport 1986:4 Fortbildning, vidareutbildning och påbyggnadsutbildning för sociala sektorn. Linjen föreslås bli finansierad genom en nedläggning av påbyggnadslinjen i socialt behandlingsarbete om 20 poäng vid universiteten i Stockholm och Lund och genom en minskning med 150 nybörjarplatser på sociala linjen budgetåret 1987/88 och med 30 platser budgetåret 1988/89. Samtidigt har UHÄ anmält att man avser att göra en översyn och reformering av den grundläggande sociala utbildningen. Till detta avser UHÄ att återkomma med förslag i kommande anslagsframställning.

I proposition 1986/87:100 är föredragande statsrådet inte beredd att ta ställning till en ny påbyggnadslinje innan frågan om den sociala linjens innehåll, dimensionering och lokalisering är löst. Han är inte heller beredd att föreslå en så omfattande minskning av den sociala linjen som följer av UHÄ:s förslag. I stället föreslås att den nuvarande påbyggnadslinjen i socialt behandlingsarbete förlängs med 10 poäng till 30 poäng den 1 juli 1987. Denna utbildning ger därmed behörighet till den nya psykoterapiutbildningen. Förlängningen föreslås bli bekostad genom att antalet nybörjarplatser minskas med 30 på sociala linjen vid högskolan i Örebro.

I motionerna 1986/87:Ub511 (s), 1986/87:Ub514 (m) yrkande 1, 1986/87:Ub516 (fp), 1986/87:Ub544 (c) yrkande 1, 1986/87:Ub568 (vpk) yrkande 1, 1986/87:Ub584 (vpk) yrkande 1, 1986/87:Ub592 (s) yrkandena 1 och 2, 1986/87:Ub669 (s, m, fp, c, vpk) och 1986/87:Ub678 (s) yrkande 3 begärs att en påbyggnadslinje i socialt arbete om 60 poäng inrättas i enlighet med det förslag som UHÄ fört fram i sin anslagsframställning för budgetåret 1987/88. I tre av motionerna, nämligen 1986/87:Ub514 yrkande 2, 1986/87:Ub544 yrkande 2 och 1986/87:Ub592 yrkande 2 delvis, föreslås att linjen i en första etapp lokaliseras till universitetet i Göteborg där utbildningen i dag bedrivs i form av en lokal linje.

I motion 1986/87:Ub568 yrkande 2 föreslås en ökning av sektorsanslaget med 5 milj. kr. för att bekosta den nya påbyggnadslinjen. I motionerna 1986/87:Ub584 yrkande 1 och 1986/87:Ub669 föreslås i enlighet med UHÄ:s förslag en minskning av antalet nybörjarplatser på sociala linjen med 180 för att finansiera påbyggnadslinjen. I motion 1986/87:Ub584 yrkande 2 föreslås avslag på regeringens förslag till en minskning av antalet nybörjarplatser på sociala linjen vid högskolan i Örebro om påbyggnadslinjen i socialt arbete om 60 poäng inte kommer till stånd.

Motion 1986/87:Ub668 (m) gäller dimensioneringen av vissa högskoleutbildningar. Den tar sin utgångspunkt i uppfattningen att en fortsatt ökning av

den offentliga sektorn varken är önskvärd eller möjlig. Enligt motionen måste antalet platser på linjer som enbart siktar till arbete inom denna sektor minskas. I stället är det av vikt att prioritera sådan utbildning som vetter mot den privata sektorn. Motionärerna vill enligt yrkande 1 delvis i motionen att riksdagen uttalar sig för en sådan ändrad inriktning av dimensioneringen av högskoleutbildning. Med motiveringen att linjen vetter mot offentlig sektor hemställs vidare att riksdagen beslutar om en minskning av antalet nybörjarplatser på sociala linjen med 150 (yrkande 8).

Utskottet anser att det finns ett behov av fortbildning och vidareutbildning för socionomer. Till viss del täcks detta behov av det utbildningsutbud som erbjuds i form av enstaka kurser och den nuvarande påbyggnadslinjen i socialt arbete. Utskottet är därför inte berett att tillstyrka den av motionärerna föreslagna påbyggnadsutbildningen om 60 poäng i socialt arbete. Av remissvaren över UHÄ-utredningen 1986:4 framgår att flera instanser är kritiska till den föreslagna linjens längd, omfattning och innehåll.

Utskottet kan inte heller finna att det nu finns underlag för att genomföra den nedskärning av sociala linjen med 180 nybörjarplatser som följer av förslaget om en ny påbyggnadslinje om 60 poäng. Arbetsmarknaden för socionomer är för närvarande god.

Mot denna bakgrund bör riksdagen enligt utskottets mening med avslag på motionerna 1986/87:Ub511, 1986/87:Ub514 yrkandena 1 och 2, 1986/87:Ub516, 1986/87:Ub544 yrkandena 1 och 2, 1986/87:Ub568 yrkandena 1 och 2, 1986/87:Ub584 yrkandena 1 och 2, 1986/87:Ub592 yrkandena 1 och 2, 1986/87:Ub668 yrkandena 1 delvis och 8, 1986/87:Ub669 och 1986/87:Ub678 yrkande 3 bifalla regeringens förslag om förlängning av påbyggnadslinjen i socialt behandlingsarbete, planeringsram för påbyggnadslinjen i socialt behandlingsarbete och planeringsram för sociala linjen.

I motion 1986/87:Ub512 (s) yrkas att arbetslivserfarenhet skall vara ett krav för tillträde till utbildning på sociala linjen. Motionärerna anser att en sådan arbetslivserfarenhet kan ge en värdefull insikt som är till nytta för den kommande yrkesrollen.

Utskottet erinrar om att tillträdesutredningens betänkande (SOU 1985:57) Tillträde till högskolan för närvarande bereds inom regeringskansliet. I utredningen föreslås bl. a. att vid urval till utbildningslinje skall poäng kunna ges för arbetslivserfarenhet som är särskilt värdefull för den högskoleutbildning som man söker. Med hänvisning till det beredningsarbete som pågår föreslår utskottet att riksdagen avslår motion 1986/87:Ub512.

Förvaltningslinjen och linjen för personal- och arbetslivsfrågor

I propositionen föreslås – i enlighet med UHÄ:s förslag – att antalet nybörjarplatser på förvaltningslinjen och linjen för personal- och arbetslivsfrågor vid högskolan i Örebro minskas med vardera 15 platser.

Enligt motion 1986/87:Ub668 (m) måste antalet platser på linjer som enbart siktar till arbete inom den offentliga sektorn minskas. I stället är det av vikt att prioritera sådan utbildning som vetter mot den privata sektorn. Motionärerna vill enligt yrkande 1 delvis i motionen att riksdagen uttalar sig

för en sådan ändrad inriktning av dimensioneringen av högskoleutbildning. Med motiveringen att linjerna vetter mot offentlig sektor hemställs vidare att riksdagen beslutar om en minskning av antalet nybörjarplatser på förvaltningslinjen med 30 och på linjen för personal- och arbetslivsfrågor med 90 (yrkandena 6 och 7).

Utskottet vill med anledning av motionen anföra följande.

Vid föregående riksmöte avslog riksdagen efter förslag från utbildningsutskottet (UbU 1985/86:22) en motion med motsvarande yrkanden. Utskottet betonade bl. a. att utbildning på de aktuella linjerna syftar till arbete inom såväl offentlig som enskild sektor enligt gällande utbildningsplaner. Utskottet ansåg inte att det fanns underlag för att genomföra de i motionen yrkade minskningarna. Inte heller i år anser utskottet att något har tillkommit som motiverar de yrkade minskningarna utöver regeringens förslag i vad avser högskolan i Örebro, där tillströmningen av sökande till de aktuella linjerna inte varit tillräcklig. Utskottet föreslår därför att riksdagen avslår motion 1986/87:Ub668 yrkandena 1 delvis, 6 och 7. Riksdagen bör fastställa planeringsramar för förvaltningslinjen och linjen för personal- och arbetslivsfrågor i enlighet med vad som föreslagits i propositionen.

Turismlinjen

I propositionen förordas att riksdagen bemyndigar regeringen att inrätta en ny allmän linje, benämnd turismlinjen, om 80 poäng. Linjen föreslås bli förlagd till högskolan i Falun-Borlänge (40 platser), Kalmar (30 platser) och Östersund (30 platser). Linjen ersätter tidigare lokala linjer. Som underlag för regeringens överväganden ligger bl. a. en utredning av Sveriges turistråd som utförts på uppdrag av regeringen. Turistrådet har föreslagit att utbildningen ges i form av en allmän linje omfattande ett basblock om 80 poäng och ett antal påbyggnadsalternativ om 40 poäng. Behovet av fördjupad utbildning inom ämnesområdet bör emellertid enligt föredragande statsrådet kunna tillgodoses genom lokala påbyggnadslinjer eller enstaka kurser. Linjen föreslås finansierad genom en överföring av medel från anslaget Lokala och individuella linjer och enstaka kurser till förevarande anslag.

I motionerna 1986/87:Ub593 (c) yrkande 1 och 1986/87:Ub611 (s) delvis föreslås en förlängning av linjen med 40 poäng till 120 vid högskolan i Falun-Borlänge. En motsvarande förlängning föreslås vid högskolan i Östersund i motion 1986/87:Ub678 (s) yrkande 2 delvis. Även i motion 1986/87:Ub553 (s) betonas vikten av att hålla samman hela området fritid, rekreation och turism. Det är enligt motionärerna angeläget att inrätta en treårig högskoleutbildning för fritid, rekreation och turism. Ökade resurser bör också ställas till förfogande för forskning och kunskapsutveckling inom området.

Utskottet finner inte anledning att biträda motionärernas krav på en förlängning av linjen. Behovet av fördjupad utbildning inom området kan tillgodoses genom lokala påbyggnadslinjer eller enstaka kurser. Ett utbildningsutbud av sådant slag skulle kunna göras tillgängligt även för personer

med annan bakgrund än turismlinjen och finnas vid andra högskolor än dem där linjen är inrättad. Utskottet avstyrker med det anförda motionerna 1986/87:Ub553, 1986/87:Ub593 yrkande 1, 1986/87:Ub611 delvis och 1986/87:Ub678 yrkande 2 delvis och föreslår att riksdagen bemyndigar regeringen att inrätta en allmän påbyggnadslinje, turismlinjen om 80 poäng, den 1 juli 1987.

I motion 1986/87:Ub821 (c) yrkande 3 föreslås att linjen inrättas vid högskolan i Karlstad med inriktning mot ekonomi, natur- och kulturturism. I motion 1986/87:Ub823 (fp) yrkande 16 föreslås en lokalisering av linjen till högskolan i Kristianstad.

Enligt utskottets mening är den dimensionering av linjen på olika orter som föreslås i budgetpropositionen väl avvägd så vitt nu kan bedömas. Den motsvarar det nuvarande antagningsantalet på de lokala linjerna. Även om efterfrågan på välutbildade människor med kunskaper inom turismområdet är stor och förväntas öka i framtiden, är utskottet i likhet med UHÄ inte nu berett att prioritera en större dimensionering än den föreslagna framför andra angelägna behov inom sektorn. En viss minskning av behovet av examinerade från turismlinjen kan också förväntas när studerande från den nya hotell- och restauranglinjen kommer ut på arbetsmarknaden. Med det anförda avstyrker utskottet motionerna 1986/87:Ub821 yrkande 3 och 1986/87:Ub823 yrkande 16. Utskottet föreslår att riksdagen fastställer planeringsram för turismlinjen enligt förslaget i propositionen.

I motion 1986/87:Ub611 (s) delvis begärs en utökning av antalet nybörjarplatser till 60 fr. o. m. budgetåret 1988/89 på var och en av de lokaliseringsorter som föreslagits i budgetpropositionen. De utexaminerade går ut till en god arbetsmarknad och turismen tenderar att bli en allt viktigare del av det svenska näringslivet, hävdar motionärerna.

Utskottet avstyrker motion 1986/87:Ub611 delvis med hänvisning till vad utskottet i det föregående anfört om turismlinjens dimensionering.

I motion 1986/87:Ub528 (vpk) begärs att riksdagen hos regeringen hemställer om en utredning av den framtida högskoleutbildningen inom fritids-, rekreations- och turismsektorn. Motionärerna är kritiska mot att regeringen avvisat förslaget från Sveriges turistråd.

Utskottet vill erinra om att bakom regeringens förslag ligger inte bara utredningen från Sveriges turistråd. Såväl UHÄ som berörda högskolor och företrädare för branschen har beretts möjlighet att framföra synpunkter. Med hänvisning till vad som anförts föreslår utskottet att riksdagen avslår motion 1986/87:Ub528.

Systemvetenskapliga linjen

När det gäller den systemvetenskapliga linjen föreslås i propositionen att antalet nybörjarplatser vid högskolan i Örebro utökas med 18 från nuvarande 32 för att skapa en tillräckligt stabil bas för utbildningen där. Vidare förordar föredragande statsrådet att systemvetenskapliga linjen fr. o. m. den 1 juli 1988 förläggs till högskolan i Skövde med 30 nybörjarplatser som en

kompensation för att handels- och distributionslinjen (YTH) föreslås överförd till Stockholm budgetåret 1988/89.

I motion 1986/87:Ub515 (s) föreslås en lokalisering av systemvetenskapliga linjen till högskolan i Sundsvall-Härnösand för att möta behovet av ökad kompetens inom administrativt orienterade dataverksamheter i regionen. I motion 1986/87:Ub806 föreslås i yrkande 2 lokalisering av systemvetenskapliga linjen till högskolan i Borås som en komplettering till nuvarande utbildning.

Utskottet vill med anledning av motionerna anföra följande.

Antalet nybörjarplatser på den systemvetenskapliga linjen har under senare år mer än fördubblats. I budgetpropositionen 1986/87:100 föreslås en ökning av antalet nybörjarplatser med 48. Utskottet anser inte att en ytterligare utbyggnad av den systemvetenskapliga linjen nu är möjlig av statsfinansiella skäl. Utskottet föreslår därför avslag på motionerna 1986/87:Ub515 och 1986/87:Ub806 yrkande 2. Riksdagen bör fastställa planeringsram för systemvetenskapliga linjen enligt förslaget i proposition 1986/87:100. Utskottet föreslår att riksdagen bemyndigar regeringen att förlägga systemvetenskapliga linjen till högskolan i Skövde fr. o. m. den 1 juli 1988.

I motion 1986/87:Ub612 (m, c) begärs ökade resurser för den systemvetenskapliga linjen. Linjen anses vara den viktigaste högre utbildningen för administrativt inriktat arbete inom dataområdet. Det är från systemvetenskaplig linje som en allt större del av systemerare, projektledare och utredare kommer att hämtas i framtiden. Särskilt viktigt är det att utbilda i systemteknik och om teknik, människa och samhälle. Motionärerna kräver förutom ökade per-capita belopp och resurser för teknisk utrustning en förlängning av utbildningen från tre till fyra år.

Utskottet konstaterar att UHÄ i anslagsframställningen för budgetåret 1987/88 har erinrat om att utbildningen kräver mycket terminaltid och undervisning i små grupper i kombination med individuell handledning vid terminalerna. Utskottet anser att en förstärkning av linjen är önskvärd och angelägen, men ser inte nu av statsfinansiella skäl möjlighet att föreslå en sådan. Utskottet förutsätter att UHÄ även fortsättningsvis följer utvecklingen på linjen. Med hänvisning till vad utskottet anfört avstyrks motion 1986/87:Ub612.

Psykologutbildningen

Den nuvarande psykologlinjen (200 poäng) inrättades den 1 juli 1982 och omfattar 150 nybörjarplatser. I anslagsframställningen för budgetåret 1987/88 har UHÄ föreslagit att utbildningen på psykologlinjen får ett resurstillskott om 2 220 000 kr. Förstärkningen motiveras av de stora inslagen av kliniska moment i utbildningen, nämligen psykoterapi, grupputveckling samt utredning och behandling av patienter. Därtill kommer kostnader för egenterapi. Det av UHÄ framförda förslaget har inte biträtts i propositionen.

I motion 1986/87:Ub510 (vpk) begärs att kostnaderna för egenterapimomentet i undervisningen avlastas studenterna (yrkande 2) och att anslaget tillförs

2 220 000 kr. för detta ändamål (yrkande 1). I motion 1986/87:Ub628 (c) yrkande 22 föreslås att UHÄ får i uppdrag att utreda frågan om egenterapins ställning i psykologutbildningen och dess finansiering.

Utskottet vill med anledning av motionsyrkandena anföra följande. I psykologlinjens senare del ingår kursen psykoterapi, som omfattar 25 poäng. I denna kurs finns inslag av egenterapi som genomförs i form av själverfarenhetsgrupper om 6–8 personer. Utbildningen löper över tre terminer och omfattar för egenterapins del ca 120 timmar. De studerande som väljer att gå i terapi utanför utbildningen får ett bidrag på 3 000 kr. för detta, vilket motsvarar kostnaden för terapin inom utbildningen. Utskottet är medvetet om att den form i vilken egenterapin erbjuds inte upplevs som tillfredsställande av de studerande. Detta har bl. a. framförts av UHÄ i anslagsframställningen för budgetåret 1987/88. Behovet av resurser för psykologutbildningen anses även i övrigt stort. Utskottet föreslår därför att undervisningen på psykologlinjen förstärks med 2 milj. kr. för att avlasta de studerande kostnader för egenterapimomentet. Utskottet föreslår att riksdagen vid medelsanvisningen med anledning av motionerna 1986/87:Ub510 och 1986/87:Ub628 yrkande 22 räknar upp anslaget med detta belopp.

Planeringsramar i övrigt

Utskottet har inget att erinra mot föreslagna planeringsramar i övrigt och föreslår att riksdagen fastställer dem i enlighet med vad som förordas i proposition 1986/87:100.

Hotell- och restaurangekonomlinjen

Hotell- och restaurangekonomlinjen inrättades den 1 juli 1986 som allmän utbildningslinje med 60 nybörjarplatser. Utbildningen anordnas vid universitetet i Göteborg.

I motion 1986/87:Ub655 (m) begärs att UHÄ får i uppdrag att utreda förutsättningarna för att anordna utbildningen vid universitetet i Stockholm fr. o. m. budgetåret 1988/89. Förslaget motiveras av att Stockholm har den största koncentrationen av hotell och restauranger. Det finns också en stor efterfrågan på utbildningen från de studerandes sida.

Utskottet förutsätter att UHÄ följer utvecklingen när det gäller behovet av nybörjarplatser på hotell- och restaurangekonomlinjen. Utskottet föreslår att riksdagen avslår motion 1986/87:Ub655.

Utbildning för detaljhandelns behov

I motion 1986/87:Ub627 (fp) föreslås att UHÄ får i uppdrag att utreda förutsättningarna för en ekonomutbildning med inriktning mot detaljhandeln.

Utskottet vill erinra om att det redan i dag finns möjligheter att inom ramen för ekonomlinjen inrikta studierna mot frågor som rör detaljhandeln. Utskottet föreslår därför att riksdagen avslår motion 1986/87:Ub627.

Utskottet har i det föregående föreslagit en förstärkning av psykologlinjen med 2 milj. kr. för att avlasta de studerande kostnader för egenterapimomentet.

I övrigt har utskottet avstyrkt motionsvis framförda krav på medelsförstärkning för kvalitativa förbättringar m. m.

I motion 1986/87:Ub678 (s) yrkande 1 föreslås en ökning av anslaget för en förstärkning av utbildningarna vid högskolan i Östersund. I första hand bör förstärkningarna avse sociala linjen, turismlinjen och ekonomlinjen. I motion 1986/87:Ub828 (m) yrkande 46 föreslås en minskning av anslaget med 4,7 milj. kr. till 341 094 000 kr. som en följd av förslag i motion 1986/87:Ub668 till minskningar på förvaltningslinjen, linjen för personal- och arbetslivsfrågor och sociala linjen om sammanlagt 210 nybörjarplatser.

Med hänvisning till vad utskottet anfört i det föregående föreslår utskottet att riksdagen med anledning av budgetpropositionen och motionerna 1986/87:Ub510 och 1986/87:Ub628 yrkande 22 samt med avslag på motionerna 1986/87:Ub568 yrkande 2, 1986/87:Ub628 yrkande 10, 1986/87:Ub641 yrkande 8, 1986/87:Ub678 yrkande 1 och 1986/87:Ub828 yrkande 46 till utbildning för administrativa, ekonomiska och sociala yrken för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 347 794 000 kr.

Hemställan

Utskottet hemställer

1. beträffande *inrättande av och planeringsram för internationell ekonomlinje*

att riksdagen med bifall till motionerna 1986/87:Ub534, 1986/87:Ub628 yrkande 23, 1986/87:Ub630, 1986/87:Ub641 yrkande 17, 1986/87:Ub659, 1986/87:Ub668 yrkande 9, 1986/87:Ub807 yrkande 3 och 1986/87:Ub823 yrkande 3, samtliga delvis, dels bemyndigar regeringen att inrätta en allmän linje, internationella ekonomlinjen, om 160 poäng den 1 juli 1987, dels med anledning av proposition 1986/87:100 och med avslag på motionerna 1986/87:Ub628 yrkande 11 delvis och 1986/87:Ub641 yrkande 9 delvis fastställer planeringsram för linjen i enlighet med vad utskottet anfört,

2. beträffande *planeringsram för ekonomlinjen*

att riksdagen med bifall till motionerna 1986/87:Ub534, 1986/87:Ub628 yrkande 23, 1986/87:Ub630, 1986/87:Ub641 yrkande 17, 1986/87:Ub659, 1986/87:Ub668 yrkande 9, 1986/87:Ub807 yrkande 3 och 1986/87:Ub823 yrkande 3, samtliga delvis, med anledning av proposition 1986/87:100 och med avslag på motionerna 1986/87:Ub628 yrkande 11 delvis och 1986/87:Ub641 yrkande 9 delvis fastställer planeringsram för linjen i enlighet med vad utskottet anfört,

3. beträffande *planeringsram för juristlinjen*

att riksdagen med avslag på motionerna 1986/87:Ub628 yrkande 11 delvis och 1986/87:Ub641 yrkande 9 delvis fastställer planeringsram för linjen i enlighet med vad som föreslagits i proposition 1986/87:100,

4. beträffande *uttalande om utbyggnad av ekonomlinjens fördjupningsdel*
att riksdagen avslår motionerna 1986/87:Ub549 yrkande 1, 1986/87:Ub610, 1986/87:Ub678 yrkande 2 delvis och 1986/87:Ub680 yrkande 2,

5. beträffande *påbyggnadslinje anknuten till sociala linjen*
att riksdagen med bifall till proposition 1986/87:100 samt med avslag på motionerna 1986/87:Ub511, 1986/87:Ub514, 1986/87:Ub516, 1986/87:Ub544, 1986/87:Ub568 yrkande 1, 1986/87:Ub584 yrkande 1, 1986/87:Ub592, 1986/87:Ub669 delvis och 1986/87:Ub678 yrkande 3 bemyndigar regeringen att förlänga påbyggnadslinjen i socialt behandlingsarbete med 10 poäng till 30 poäng den 1 juli 1987 samt fastställer planeringsramar för linjen i enlighet med vad som anförts i propositionen,

6. beträffande *planeringsram för sociala linjen*
att riksdagen med avslag på motionerna 1986/87:Ub584 yrkande 2, 1986/87:Ub668 yrkandena 1 delvis och 8 samt 1986/87:Ub669 delvis fastställer planeringsram i enlighet med proposition 1986/87:100,

7. beträffande *tillträde till sociala linjen*
att riksdagen avslår motion 1986/87:Ub512,

8. beträffande *planeringsramar för förvaltningslinjen och linjen för personal- och arbetslivsfrågor*
att riksdagen med avslag på motion 1986/87:Ub668 yrkandena 1 delvis, 6 och 7 fastställer planeringsramar i enlighet med proposition 1986/87:100,

9. beträffande *inrättande av och planeringsram för turismlinjen*
att riksdagen dels bemyndigar regeringen att inrätta en allmän utbildningslinje, turismlinjen, om 80 poäng den 1 juli 1987, dels fastställer planeringsram för linjen i enlighet med vad som förordats i proposition 1986/87:100,

10. beträffande uttalande om *förlängning av turismlinjen m. m.*
att riksdagen avslår motionerna 1986/87:Ub553, 1986/87:Ub593 yrkande 1, 1986/87:Ub611 delvis och 1986/87:Ub678 yrkande 2 delvis,

11. beträffande *lokalisering av turismlinjen till högskolan i Karlstad*
att riksdagen avslår motion 1986/87:Ub821 yrkande 3,

12. beträffande *lokalisering av turismlinjen till högskolan i Kristianstad*
att riksdagen avslår motion 1986/87:Ub823 yrkande 16,

13. beträffande *planeringsram för turismlinjen för budgetåret 1988/89*
att riksdagen avslår motion 1986/87:Ub611 delvis,

14. beträffande *utredning av högskoleutbildning inom fritids-, rekreations- och turismområdet*
att riksdagen avslår motion 1986/87:Ub528,

15. beträffande *planeringsram för systemvetenskapliga linjen*
att riksdagen fastställer planeringsram i enlighet med proposition 1986/87:100,

16. beträffande *lokalisering av systemvetenskapliga linjen till högskolan i Skövde*
att riksdagen bemyndigar regeringen att förlägga systemvetenskapliga linjen till högskolan i Skövde fr. o. m. den 1 juli 1988,

17. beträffande *lokalisering av systemvetenskapliga linjen till högskolan i Sundsvall-Härnösand*
att riksdagen avslår motion 1986/87:Ub515,

18. beträffande *lokalisering av systemvetenskapliga linjen till högskolan i Borås*
att riksdagen avslår motion 1986/87:Ub806 yrkande 2,

19. beträffande *resursförstärkning av systemvetenskaplig linje m. m.*
att riksdagen avslår motion 1986/87:Ub612,

20. beträffande *planeringsramar i övrigt*
att riksdagen fastställer planeringsramar i övrigt i enlighet med vad som förordats i proposition 1986/87:100,

21. beträffande *lokalisering av hotell- och restauranglinjen till universitetet i Stockholm*
att riksdagen avslår motion 1986/87:Ub655,

22. beträffande *högskoleutbildning för detaljhandelns behov*
att riksdagen avslår motion 1986/87:Ub627,

23. beträffande *anslagsbeloppet*
att riksdagen med anledning av proposition 1986/87:100 och motionerna 1986/87:Ub510 och 1986/87:Ub628 yrkande 22 samt med avslag på motionerna 1986/87:Ub568 yrkande 2, 1986/87:Ub628 yrkande 10, 1986/87:Ub641 yrkande 8, 1986/87:Ub678 yrkande 1 och 1986/87:Ub828 yrkande 46 till *Utbildning för administrativa, ekonomiska och sociala yrken* för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 347 794 000 kr.

Stockholm den 20 mars 1987

På utbildningsutskottets vägnar

Lars Gustafsson

Närvarande: Lars Gustafsson (s), Pär Granstedt (c), Birgitta Rydle (m), Lars Svensson (s), Ylva Annerstedt (fp), Ingvar Johnsson (s), Göran Allmér (m), Barbro Nilsson (s), Margareta Hemmingsson (s), Lars Leijonborg (fp), Birger Hagård (m), Larz Johansson (c), Björn Samuelson (vpk), Kristina Svensson (s) och Rinaldo Karlsson (s).

1. Planeringsram för ekonom- och juristlinjerna (mom. 2 och 3)

Ylva Annerstedt (fp) och Lars Leijonborg (fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 7 som börjar "Utskottet är" och slutar "och juristlinjerna" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser att en kvalitetshöjning av ekonom- och juristlinjerna är nödvändig men kan inte acceptera en så kraftig minskning av antalet nybörjarplatser som regeringen föreslår i proposition 1986/87:100. Ekonom- och juristlinjerna tillhör de utbildningar som är mycket efterfrågade av såväl de studerande som avnämarna. UHÄ har föreslagit en uppräkning av sektorsanslaget med 6 292 000 kr. för en förstärkning av ekonom- och juristlinjerna. Därutöver föreslår UHÄ att planeringsramen i Stockholm minskas med 55 nybörjarplatser på ekonomlinjen och 60 på juristlinjen. Utskottet anser att UHÄ:s förslag till dimensionering och resursförstärkning av de aktuella linjerna är väl avvägt och föreslår att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Ub641 yrkande 9 och med anledning av motion 1986/87:Ub628 yrkande 11 fastställer planeringsramar för ekonom- och juristlinjerna i enlighet härmed.

dels att utskottets hemställan under 2 och 3 bort ha följande lydelse:

2. beträffande *planeringsram för ekonomlinjen*

att riksdagen med bifall till motionerna 1986/87:Ub534, 1986/87:Ub628 yrkande 23, 1986/87:Ub630, 1986/87:Ub641 yrkandena 9 och 17, 1986/87:Ub659, 1986/87:Ub668 yrkande 9, 1986/87:Ub807 yrkande 3 och 1986/87:Ub823 yrkande 3, samtliga delvis, och med anledning av motion 1986/87:Ub628 yrkande 11 delvis och proposition 1986/87:100 fastställer planeringsram för ekonomlinjen i enlighet med vad utskottet anfört,

3. beträffande *planeringsram för juristlinjen*

att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Ub641 yrkande 9 delvis och med anledning av motion 1986/87:Ub628 yrkande 11 delvis och proposition 1986/87:100 fastställer planeringsram för juristlinjen i enlighet med vad utskottet förordat,

2. Planeringsram för ekonom- och juristlinjerna (mom. 2 och 3)

Pär Granstedt (c) och Larz Johansson (c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 7 börjar "Utskottet är" och slutar "och juristlinjerna" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser att den av regeringen föreslagna minskningen av antalet nybörjarplatser på ekonom- och juristlinjerna inte är motiverad. Arbetsmarknaden för utbildade på dessa linjer är god och de studerandes efterfrågan på utbildningen stor. Utskottet föreslår därför att planeringsramarna för ekonom- och juristlinjerna behålls oförändrade i förhållande till

budgetåret 1986/87. En kvalitetsförstärkning bör genomföras genom en höjning av sektorsanslaget med 6 milj. kr.

dels att utskottets hemställan under 2 och 3 bort ha följande lydelse:

2. beträffande *planeringsram för ekonomlinjen*

att riksdagen med bifall till motionerna 1986/87:Ub534, 1986/87:Ub628 yrkandena 11 och 23, 1986/87:Ub630, 1986/87:Ub641 yrkande 17, 1986/87:Ub659, 1986/87:Ub668 yrkande 9, 1986/87:Ub807 yrkande 3 och 1986/87:Ub823 yrkande 3, samtliga delvis, och med anledning av motion 1986/87:Ub641 yrkande 9 delvis och proposition 1986/87:100 fastställer planeringsram för ekonomlinjen i enlighet med vad utskottet anfört,

3. beträffande *planeringsram för juristlinjen*

att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Ub628 yrkande 11 delvis och med anledning av motion 1986/87:Ub641 yrkande 9 delvis och proposition 1986/87:100 fastställer planeringsram för juristlinjen i enlighet med vad utskottet förordat,

3. Sociala linjen och anslutande påbyggnadslinje (mom. 5 och 6)

Björn Samuelson (vpk) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 9 börjar "Utskottet anser" och slutar "sociala linjen" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser att behovet av kvalificerad fortbildning för socionomer i dag är mycket stort. Den av regeringen föreslagna förlängningen av påbyggnadslinjen i socialt behandlingsarbete fyller enligt utskottets mening inte detta behov. Kunskapsutvecklingen inom socialt arbete visar att det krävs helt andra insatser av såväl psykosocial natur som mer strukturinriktade åtgärder för att enskilda och grupper av psykosocialt utsatta människor skall få den hjälp de behöver. Det är inom dessa områden som socionomer behöver vidareutbildning.

Det är därför angeläget att den av UHÄ föreslagna påbyggnadsutbildningen i socialt arbete om 60 poäng inrättas snarast utan att avvakta översynen av sociala linjen. Utbildningen bör anordnas med 30 nybörjarplatser vid universiteten i Stockholm, Lund, Göteborg och Umeå samt vid högskolorna i Örebro och Östersund. Samtidigt bör påbyggnadslinjer i socialt behandlingsarbete (20 poäng) vid universiteten i Stockholm och Lund avvecklas. Någon förändring av planeringsramarna för sociala linjen inför budgetåret 1986/87 bör inte följa av de förslag som redovisats ovan.

Mot denna bakgrund bör riksdagen med bifall till motion 1986/87:Ub568 yrkande 1 som sin mening ge regeringen till känna vad utskottet anfört.

dels att utskottets hemställan under 5 och 6 bort ha följande lydelse:

5. beträffande *påbyggnadslinje anknuten till sociala linjen*

att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Ub568 yrkande 1, med anledning av motionerna 1986/87:Ub511, 1986/87:Ub514, 1986/87:Ub516, 1986/87:Ub544, 1986/87:Ub584 yrkande 1, 1986/87:Ub592,

1986/87:Ub669 delvis och 1986/87:Ub678 yrkande 3 och med avslag på propositionen 1986/87:100 bemyndigar regeringen att inrätta en påbyggnadslinje i socialt arbete om 60 poäng den 1 juli 1987 och att samtidigt avveckla påbyggnadslinjen i socialt behandlingsarbete 20 poäng samt att fastställa planeringsramar för påbyggnadslinjen i socialt arbete i enlighet med vad utskottet förordat,

6. beträffande *planeringsram för sociala linjen*

att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Ub584 yrkande 2 och med anledning av proposition 1986/87:100 och med avslag på motionerna 1986/87:Ub668 yrkandena 1 delvis och 8 samt 1986/87:Ub669 delvis fastställer planeringsram för sociala linjen i enlighet med vad utskottet förordat,

4. Planeringsram för sociala linjen (mom. 6)

Birgitta Rydle, Göran Allmér och Birger Hagård (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 9 börjar "Utskottet kan" och slutar "sociala linjen" bort ha följande lydelse:

Utskottet vill för sin del framhålla att strävan att minska den offentliga sektorns tillväxt också gör det nödvändigt att minska antalet nybörjarplatser på utbildningar som ensidigt eller huvudsakligen är inriktade mot denna sektor. Från denna utgångspunkt finner utskottet den i motionen yrkade minskningen av sociala linjen med 150 väl motiverad. Utskottet föreslår därför att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Ub668 yrkandena 1 delvis och 8 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet här uttalat om principerna för dimensionering av viss högskoleutbildning samt fastställer planeringsram för sociala linjen i enlighet med motionärernas förslag.

dels att utskottets hemställan under 6 bort ha följande lydelse:

6. beträffande *planeringsram för sociala linjen m. m.*

att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Ub668 yrkandena 1 delvis och 8, med anledning av proposition 1986/87:100 och med avslag på motionerna 1986/87:Ub584 yrkande 2 och 1986/87:Ub669 delvis, fastställer planeringsram för sociala linjen i enlighet med vad utskottet förordat samt som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

5. Planeringsramar för förvaltningslinjen och linjen för personal- och arbetslivsfrågor (mom. 8).

Birgitta Rydle, Göran Allmér och Birger Hagård (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 10 som börjar "Utskottet vill" och slutar "i propositionen" bort ha följande lydelse:

Utskottet vill för sin del framhålla att strävan att minska den offentliga sektorns tillväxt också gör det nödvändigt att minska antalet nybörjarplatser på utbildningar som ensidigt eller huvudsakligen är inriktade mot denna sektor. Från denna utgångspunkt finner utskottet de i motionen yrkade

minskningarna av förvaltningslinjen och linjen för personal- och arbetslivsfrågor med 30 resp. 90 platser väl motiverade. Utskottet föreslår därför att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Ub668 yrkandena 1 delvis, 6 och 7 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet här uttalat om principerna för dimensioneringen av viss högskoleutbildning samt fastställer planeringsramar för ifrågavarande linjer i enlighet med motionärernas förslag.

dels att utskottets hemställan under 8 bort ha följande lydelse:

8. beträffande *planeringsramar för förvaltningslinjen och linjen för personal- och arbetslivsfrågor m. m.*
att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Ub668 yrkandena 1 delvis, 6 och 7 och med anledning av proposition 1986/87:100 fastställer planeringsramar i enlighet med vad utskottet förordat samt som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

6. Utredning av högskoleutbildning inom fritids-, rekreations- och turismområdet (mom. 14)

Björn Samuelson (vpk) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 11 börjar "Utskottet vill" och slutar "motion 1986/87:Ub528" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser att den situation som i dag råder med enbart tvååriga utbildningar vid tre regionala högskolor inom turismsektorn är otillfredsställande. En längre utbildning inom fritidssektorn saknas helt i högskolan. Att de nuvarande turismutbildningarna enbart anordnas vid regionala högskolor utan forskningsresurser är mycket negativt för hela branschen. Utskottet föreslår därför att riksdagen hemställer hos regeringen om en utredning av den framtida högskoleutbildningen inom fritids-, rekreations- och turismsektorn. Utredningen bör genomföras av UHÄ i samarbete med företrädare för sektorn.

Utskottet föreslår att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Ub528 ger regeringen till känna vad utskottet här anfört.

dels att utskottets hemställan under 14 bort ha följande lydelse:

14. beträffande *utredning av högskoleutbildning inom fritids-, rekreations- och turismområdet*
att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Ub528 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

7. Anslagsbeloppet under Utbildning för administrativa, ekonomiska och sociala yrken (mom. 23)

under förutsättning av bifall till reservationerna 4 och 5

Birgitta Rydle, Göran Allmér och Birger Hagård (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 14 börjar "Med hänvisning" och slutar "347 794 000 kr." bort ha följande lydelse:

Utskottet har i det föregående förordat minskningar av antalet nybörjarplatser inom AES-sektorn (reservationerna 4 och 5). Sammantaget innebär dessa ställningstaganden att medelsbehovet under anslaget minskar med 4,7 milj. kr. Utskottet har i det föregående föreslagit en resursförstärkning om 2 milj. kr. till psykologlinjen. Riksdagen bör således under anslaget Utbildning för administrativa, ekonomiska och sociala yrken för budgetåret 1987/88 anvisa (345 794 000 kr. −4 700 000 kr. +2 000 000 kr. =) 343 094 000 kr.

dels att utskottets hemställan under 23 bort ha följande lydelse:

23. beträffande *anslagsbeloppet*

att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Ub828 yrkande 46, med anledning av proposition 1986/87:100 och motionerna 1986/87:Ub510 och 1986/87:Ub628 yrkande 22 samt med avslag på motionerna 1986/87:Ub568 yrkande 2, 1986/87:Ub628 yrkande 10, 1986/87:Ub641 yrkande 8 och 1986/87:Ub678 yrkande 1 till *Utbildning för administrativa, ekonomiska och sociala yrken* för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 343 094 000 kr.

8. Anslagsbeloppet under Utbildning för administrativa, ekonomiska och sociala yrken (mom. 23)

under förutsättning av bifall till reservation 2

Pär Granstedt (c) och Larz Johansson (c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 14 börjar "Med hänvisning" och slutar "347 794 000 kr." bort ha följande lydelse:

Utskottet har i det föregående förordat en resursförstärkning om 6 milj. kr. utöver regeringens förslag till ekonomlinjen och juristlinjen (reservation 2). Utskottet har i det föregående föreslagit en resursförstärkning om 2 milj. kr. till psykologlinjen. Utskottet föreslår att riksdagen till Utbildning för administrativa, ekonomiska och sociala yrken för budgetåret 1987/88 anvisar (345 794 000 kr. + 6 000 000 kr. + 2 000 000 kr. =) 353 794 000 kr.

dels att utskottets hemställan under 23 bort ha följande lydelse:

23. beträffande *anslagsbeloppet*

att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Ub628 yrkande 10, med anledning av proposition 1986/87:100 och motionerna 1986/87:Ub510 och 1986/87:Ub628 yrkande 22 samt med avslag på motionerna 1986/87:Ub568 yrkande 2, 1986/87:Ub641 yrkande 8, 1986/87:Ub678 yrkande 1 och 1986/87:Ub828 yrkande 46 till *Utbildning för administrativa, ekonomiska och sociala yrken* för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 353 794 000 kr.

9. Anslagsbeloppet under Utbildning för administrativa, ekonomiska och sociala yrken (mom. 23)

under förutsättning av bifall till reservation 3

Björn Samuelson (vpk) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 14 börjar "Med hänvisning" och slutar "347 794 000 kr." bort ha följande lydelse:

Utskottet har i det föregående förordat dels en resursförstärkning om 2 000 000 kr. till psykologlinjen för egenterapimomentet i undervisningen, dels en förstärkning om 5 000 000 kr. för en ny påbyggnadslinje i socialt arbete. Utskottet som i övrigt inte har något att erinra mot medelsberäkningen under anslaget föreslår att riksdagen till Utbildning för administrativa, ekonomiska och sociala yrken för budgetåret 1987/88 anvisar (345 794 000 kr. + 2 000 000 + 5 000 000 kr. =) 352 794 000 kr.

dels att utskottets hemställan under 23 bort ha följande lydelse:

> 23. beträffande *anslagsbeloppet*
>
> att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Ub568 yrkande 2, med anledning av proposition 1986/87:100 och motionerna 1986/87:Ub510 och 1986/87:Ub628 yrkande 22 samt med avslag på motionerna 1986/87:Ub628 yrkande 10, 1986/87:Ub641 yrkande 8, 1986/87:Ub678 yrkande 1 och 1986/87:Ub828 yrkande 46 till *Utbildning för administrativa, ekonomiska och sociala yrken* för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 352 794 000 kr.